

16.05.2019

LIKENNELIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA
ESITYSLISTA
11 - 2019

KOKOUSKUTSU

Kokousaika **Torstai 16.05.2019 klo 8:15**
Kokouspaikka **Toinen linja 7, 5. krs. nh. Kisko**
Käsitellään **Tällä esityslistalla mainitut asiat**

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

16.05.2019

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 HKL:n hallintomuotoselvityksen esittely johtokunnalle	2
3 HKL:n talouden osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2019	3
4 Hämeentie välillä Junatien silta-Hakaniemi, katu- ja ratatöiden hankinta	10
5 VIRVE-järjestelmän kuuluvuuden parantaminen länsimetron maanalaisissa tiloissa	12
6 Kulosaaren sähkönsyöttöaseman peruskorjaus	15
7 HKL:n ja Länsimetro Oy:n kiinteistöissä suoritettavien sähkö- ja teletöiden tilaaminen puutejärjestelyinä	18
8 Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentaminen ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelmat	21
9 Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen rakennuttamistehtävät	27
10 Metron kameravalvontajärjestelmän kehittämistä koskeva hankesuunnitelma	29
11 Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakkaa koskevat lisätyöt 1, 5, 7 ja 8	34
12 Sörnäisten metroaseman muutokset ja vesieristeen uusiminen, urakan ja rakennuttamisen hankinta	38
13 Töölön raitiovaunuvarikko, raiteiden uusiminen ja lattiarakenteiden kunnostamisen lisätyöt, halli 1 (raiteet 13-18, Frenckellin sormen alustatila)	40
14 HKL:n hallinnoimien eräiden kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen toiselle optiokaudelle	43
15 Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat	46
16 Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen	48

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi jäsenet ja sekä varatarkastajiksi jäsenet ja .

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

2

HKL:n hallintomuotoselvityksen esittely johtokunnalle

HEL 2019-005371 T 00 01 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijän perustelut

Kansliapäällikkö on 24.1.2019 päättänyt asettaa liikennelaitoksen organisaatiomuotoa selvittävän työryhmän. Työryhmän toimikausi päättyy 31.5.2019. Työryhmän tulee toimikautensa puitteissa valmistella esitys liikenneliikelaitoksen yhtiöittämisestä, jos se on perusteltua tehtävän selvityksen perusteella. Työryhmän puheenjohtajana toimii rahoitusjohtaja Tuula Saxholm kaupunginkansliasta. Työryhmässä on neljä kaupunginkanslian ja kolme HKL:n edustajaa. Työryhmän ulkoinen konsultti on BDO.

Kokouksessa BDO:n edustajat selostavat valmistelun lähtökohtia, tavoitteita ja tähän asti suoritettua valmistelutyötä. Johtokunnalla on mahdollisuus esittää kysymyksiä. Johtokunnan kokoukseen on tätä asiaa koskien kutsuttu mukaan myös HKL:n henkilöstön edustajat.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

3

HKL:n talouden osavuosikatsaus 1.1. - 31.3.2019

HEL 2019-005353 T 02 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi HKL:n osavuosikatsauksen 1.1. – 31.3.2019.

Esittelijän perustelut

Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat

HKL:n tavoiteohjelman kehittämisohjelmat

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämisenäkömien kannalta olennaista ovat mm. tavoitteet kestävän liikkumisen edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän kaupunkibulevardien ja Malmin raitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016 - 2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiselle. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpidekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä HKL:n toimintaa on kehitetty henkilöstöohjelman, turvallisuuden kehittämisohjelman, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelman ja omaisuuden hallinnan kehitysohjelman avulla.

Vuoden 2019 toiminnassa keskeinen tavoite on henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen. Henkilöstöohjelmassa tätä tavoitetta toteutetaan neljällä toimenpidealueella, jotka ovat arjen työn sujuvuus, työ ja ergonomia, työkykyriskin minimointi sekä syrjinnän nollatoleranssi. HKL on myös alkuvuonna 2019 käynnistänyt reilun vuoden mittaisen Samalla radalla –hankkeen, jonka tavoitteina ovat työhyvinvoinnin parantaminen ja organisaatiokulttuurin kehittäminen. Hankkeeseen sisältyy poikkeuksellisen laaja (9 pv/hlö) esimiesvalmennus kaikille HKL:n esimiehille.

Turvallisuuden kehitysohjelman kautta HKL parantaa toimintamallejaan liikenteessä, varikoilla, työmailla, kalustossa ja infrastruktuurissa. Työturvallisuuteen liittyen uudet työvaatteet kunnossapitoon on hankittu ja LEAN –koulutuksia pidetty kaikissa kaluston kunnossapidon tiimeissä. Turvallisuus kuuluu kaikille –kiertue useissa HKL:n toimipisteissä toteutuu ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Riskien hallinnassa käytettä-

vän RamRisk –ohjelmiston käyttöönotto ja riskien käsittely on jatkunut koko HKL:n tasolla ja tilannekuvaa käsitellään johdon katselmuksessa kesäkuussa 2019.

Turvallisuustyön perusteita määrittää sääntely kaupunkiraideliikennelaissa, liikennepalvelulaissa ja raideliikennelaissa. Viranomaissääntelyn lähtökohtana on itsevalvonta, joka perustuu HKL:n turvallisuusjohtamisjärjestelmään. Turvallisuusjohtamisjärjestelmänsä HKL ylläpitää ja kehittää jatkuvasti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) auditoi säännöllisesti HKL:n toimintaa ja seuraava auditointi on syyskuussa 2019. Edellisessä auditoinnissa todettujen poikkeamien osalta HKL:llä toimittaa tiedot korjaavista toimenpiteistä Traficomille toukokuussa 2019.

Operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelmalla tavoitellaan HKL:n liikenteen hoidon ja sitä tukevien toimintojen tehostamista. Tehostamistarve vaihtelee merkittävästi toiminnoittain. Vuoden 2016 tasoon verrattuna HKL on jo vuositasolla tehostanut toimintaansa 7 milj. eurolla ja lisäksi kustannustehokkuutta parantavia toimia on toteutuksessa parhaillaan 3,7 milj. euron mittaluokassa.

Omaisuuksien hallinnan kehitysohjelma liittyy HKL:n rooliin Helsingin joukkoliikenteen infrastruktuurin sekä metro- ja raitioliikenteen kaluston omistajana, kehittäjänä ja ylläpitäjänä. Olemassa oleva omaisuus on mittava ja HKL:n tekemät korvaus-, ylläpito- ja uudisinvestoinnit pääsääntöisesti 100-200 milj. euroa vuodessa. HKL:n vastuu investointien toteuttamisesta tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla on suuri. Omaisuuksien hallinnan kehitysohjelmalla HKL etsii keinoja mm. nykyisen omaisuuden ylläpidon laadun ja kustannustehokkuuden tarkoituksenmukaiseen hallintaan, joukkoliikenneinfrastruktuurin mahdollistaman tulovirran kasvattamiseen luomalla mahdollisuuksia eri palveluiden kehittämiseen yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa sekä uusinvestointien aiempaa korkeatasoisempaan kustannusohjaukseen ja laadunhallintaan.

HKL:n hallintomalliselvitys

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitystyö kaupunginkanslian ja HKL:n yhteistyössä käynnistyi tammikuussa ja työn on määrä valmistua alkuvuoden aikana. Työssä selvitetään HKL:n toimintojen mahdollista yhtiöittämistä. Työryhmän työssä olennaisena lähtökohtana on todettu olevan raideliikenteen seudullistuminen. Metro ulottuu jo Espooseen, Raide-Jokeri tuo Espooseen raitiovaunun ja Vantaalla on vahva käsitys raitiolinjan toteuttamisesta Vantaalle ensi vuosikymmenellä. Yhteiskunnan kannalta on tärkeää organisoida raideliikenteeseen liittyvä osaaminen siten, että raitio- ja metroluonnon infra, kalusto ja liikennöinti voidaan toteuttaa mahdollisimman tarkoituksenmukaisella

16.05.2019

tavalla parasta osaamista ja eri toimintojen välisiä synergioita hyödyn-
tään.

Raitioliikenteen liikennöintisopimus

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL alentaa raitioliikenteen operoinnin hintaa 11 %:lla nykytasosta. Tarjoutumisen kustannustasoa arvioitaessa on syytä ottaa huomioon HKL:n menneiden vuosikymmenten vahva panostus kustannustehokkuuteen, sillä 1990-luvun puolivälin kustannustasoon verrattuna raitioliikenteen tuotanto on jo nykyisin 15 % edullisempaa. Vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alentunut noin 10 %. HSL:n hallitus on käsittelemässä HKL:n tarjoutumista touko- ja kesäkuun kokouksissaan. HKL:n tulevaisuuden kannalta ratkaisevaa on, minkä päätöksen HSL tekee liikennöinnin järjestämistavasta.

Länsimetro

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa tehdyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. Länsimetro Oy toteuttaa omistajavalvontaansa mm. auditoimalla HKL:lle kuuluvia tehtäviä. HKL ja Länsimetro Oy ovat on alkuvuoden aikana neuvotelleet länsimetron hallintaa ja ylläpitoa koskevan yhteistyösopimuksen päivittämisestä. Tarkoitus on, että asiasta saavutetaan neuvottelutulos ensimmäisen vuosipuoliskon aikana

Raide-Jokeri

Raide-Jokerin infrahankkeen allianssi sai valmiiksi kehitysvaiheen tavoitehinnan asettamisen, joka infrahankkeen osalta on 386 milj. euroa ja varikon osalta 69 milj. euroa. Hankkeen hankesuunnitelmaa piti uuden tavoitehinnan vuoksi korottaa. Helsingin kaupunginvaltuusto hyväksyi Raide-Jokerin korotetun hankesuunnitelman enimmäishinnan ja varikon hankesuunnitelman kokouksessaan 13.3.2019. Espoon kaupunginvaltuusto hyväksyi osaltaan vastaavat asiat kokouksessaan 29.4.2019. HKL:n johtokunta kehotti HKL:ää tekemään muutoksen Raide-Jokerihanketta koskevaan allianssisopimukseen 18.4.2019.

Muut hankkeet ja päätökset

16.05.2019

Ruskeasuon bussivarikon muuttamista raitiovaunu- ja bussivarikoksi koskeva hankesuunnittelu käynnistyi tammikuussa 2019. Hankepäätös on tarkoitus esitellä alkusyksystä 2019 HKL:n johtokunnalle ja Helsingin kaupunginhallituksen konsernijaostolle. Ruskeasuon varikon toteuttamisen jälkeen arviolta vuonna 2022 käynnistyy Koskelan raitiovarikon perusteellinen uudistaminen.

Artic –raitiovaunujen ensimmäisen 20 vaunun option viimeiset vaunut otettiin käyttöön tammikuussa 2019. Seuraavan 10 vaunun option toimitukset alkoivat maaliskuussa ja kaikki HKL:n tilaamat yhteensä 70 Artic-vaunua ovat käytössä syksyllä 2019. HKL myi esisarjan vaunut 401 ja 402 Transtech Oy:lle, joka edelleen myi ne Saksaan Schöneicheen. Esisarjan vaunuja korvaamaan Transtech toimittaa HKL:lle vielä vaunut 471 ja 472 osana viimeistä optiohankintaa. Esisarjan vaunut poikkesivat monin osin pääsarjan vaunuista ja nyt toteutetulla järjestelyllä HKL:n vaunusarjan linkaaren hallinta helpottuu olennaisesti tulevaisuudessa.

HKL on neuvotellut yhdessä HSL:n ja Länsimetro Oy:n kanssa länsimetron jatkeen liikennöinnistä ja mahdollisesta uudesta kääntöraiteesta Matinkylään. Neuvottelujen pohjalta HKL:n varautunut hankimaan lisää metrojunia Kivenlahden liikenteen toteuttamiseksi. HKL on käynyt alkuvuodesta alustavia neuvotteluja CAF:in kanssa esisopimuksesta viiden M300-junan hankkimista alkuperäisen hankintasopimuksen optioehtojen mukaisesti. Junat toimitettaisiin vuosina 2021-2022.

HKL:n johtokunta päätti kilpailutuksen perusteella 21.2.2019 metrojen HKL:n muuta tarvetta palvelevan järjestyksenvalvonnan tilaamisesta Palmia Oy:ltä sekä vartiointin tilaamisesta Avarn Security Oy:ltä sopimuskaudeksi 1.11.2019-31.10.2023.

Metron automatisointia koskevien sopimusten purkuasian käsittely on jatkunut Helsingin käräjäoikeudessa suullisilla käsittelyillä, jotka kestävät kesäkuun 2019 loppuun. Käräjäoikeuden ratkaisua perusteista odotetaan loppuvuodesta 2019.

Kaupunkipyöräpalvelu laajeni alkuvuonna 2019 käytännössä lähes koko Kehä I:n sisäpuoliselle alueelle. Helsingin alueella on 2380 kaupunkipyörää ja 238 pyöräasemaa. Alkuvuonna valmistui myös kansainvälinen vertailututkimus kaupunkipyörästä, joka osoitti Helsingin kaupunkipyöräpalvelun olevan käyttöasteeltaan aivan maailman terävintä kärkeä.

Suoritteet

HKL:n tuottamassa raitio- ja metrolienteessä tehtiin yhteensä 38,3 milj. matkaa tammi-maaliskuussa. Raitiolienteessä matkoja tehtiin 5,8

16.05.2019

% edellisvuotta vähemmän ja metroliikenteessä 3,2 % enemmän. Raitioliikenteessä matkustajamäärää laskee Hämeentien muutokset. Suomenlinnan lauttaliikenteessä matkustajamäärä oli viime vuoden tasolla.

Talousarvion sitovat tavoitteet

Liikennelaitoksen ennustetaan saavuttavan vuonna 2019 sitovista tavoitteista kolme (3) kahdeksasta (8). Laitoksen sitovista tavoitteista taloudellisen tuloksen sekä raitio- ja metroliikenteen liikennöinnin luotettavuuden ennakoitaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti.

Toiminnan kokonaiskustannusten ei ennusteta saavuttavan tavoitetta. HKL:n menot kasvavat enemmän kuin suoritteena käytettävä paikkakilometrien määrä.

Asiakastyytyväisyyden ennustetaan jäävän tavoitteesta molemmissa liikennöintimuodoissa. Tutkimustietoa ei ole vielä käytettävissä, mutta erityisesti metroliikenteeseen kohdistunut aiempi epäedullinen ja negatiivinen uutisointi on laantunut. Metroliikenteen asiakastyytyväisyyden ennustetaankin vähitellen palautuvan aiemmalle hyvälle tasolle ja nousevan siis edellisen vuoden tasosta, vaikkakaan sen ei ennusteta saavuttavan tälle vuodelle asetettua tavoitetasoa. Raitioliikenteessä Hämeentien muutostyön aiheuttamat poikkeusjärjestelyt ja HSL:n vyöhykelippu-uudistus on tunnistettu liikennöitsijäarvosanaa mahdollisesti heikentävinä tekijöinä. Asiakastyytyväisyyden ennustetaankin jäävän tavoitteesta ja viime vuoden tasosta myös raitioliikenteessä.

Matkustajien kokeman järjestyksen ja turvallisuuden ennustetaan jäävän tavoitteista, mutta pysyvän edellisen vuoden tasolla. Heikentyneen turvallisuuden tunteen syitä on haasteellista arvioida, koska järjestyksenpidon näkökulmasta muutosta toiminnassa tai huomattavia häiriöitä ei ole ollut.

Henkilöstö

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 213 henkilöä 31.3.2019 (31.3.2018: 1 227). Vuoden 2018 lopussa henkilöstömäärä oli 1 207. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 1 215, kun vastaavalla kaudella vuonna 2018 henkilöitä oli keskimäärin 1 230.

Käyttötalous

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 214,2 milj. euroa eli 10,0 milj. euroa vähemmän kuin tulosbudjetissa. HKL:n saama kaupungin tuki on jäämässä budjetoidusta tasosta 7,4 milj. euroa. Syynä on Länsimetro Oy:n vastikkeet, joita korvataan kaupungin tuen kautta. Vastikkeet jäävät

16.05.2019

selvästi budjetoidusta tasosta; Länsimetro Oy hyvittää vuonna 2018 maksettujen vastikkeiden ylijäämää vuonna 2019 ja lisäksi hoito- ja ra-
hoitusvastikkeet tulevat toteutumaan talousarviossa budjetoitua pie-
nempinä.

HSL:ltä veloitettavia infrakorvauksia on toteutumassa 2,5 milj. euroa
budjetoitua vähemmän. Infraan liittyviä käyttömenoja on toteutumassa
budjetoitua vähemmän.

Menoissa palveluiden ostoja on toteutumassa 45,3 milj. euroa eli 2,1 milj.
euroa budjettia vähemmän. Ratojen profilointi on siirtymässä vuodelle
2020, joten vuoden 2019 aikana toteutuu profiloinnin kuluja 1,0 milj. eu-
roa vähemmän kuin on budjetoitu. Myös asiantuntijapalveluita on toteu-
tumassa budjetoitua vähemmän.

Liiketoiminnan muut kulut ovat ennusteessa 23,5 milj. euroa eli 7,0 milj.
euroa budjettia vähemmän. Länsimetro Oy:lle maksettavia yhtiövastik-
keita tullaan maksamaan selvästi budjetissa ennakoitua vähemmän.

HKL:n tilikauden tulosenuste on 0,6 (TB19: 0) milj. euroa.

Investoinnit

Maaliskuun loppuun mennessä investointimenoja on toteutunut 23,3
milj. eurolla. Suurimmat yksittäiset investoinnit ovat olleet Artic-raitio-
vaunujen maksut 8,0 milj. euroa. Helsingin metron asetinlaitteen meno-
ja on kirjattu 4,7 milj. euroa alkuvuoden aikana. Raide-Jokerin ratainf-
ran suunnitteluun on toteutunut investointimenoja 2,5 milj. euroa.

Investointien nettoennuste on 165,0 milj. euroa, kun tulosbudjetin in-
vestoinnit ovat 172,6 milj. euroa.

Tilikauden suurin investointi on Raide-Jokerin infra 36,3 milj. euroa.
Uusia Artic-raitiovaunujen maksuja on toteutumassa 43,1 milj. euroa,
josta tänä vuonna toimitettavien 10 raitiovaunun osuus on 23,2 milj. eu-
roa. Muita suuria investointeja ovat mm. metron kulunvalvonnan uusi-
minen 6,3 milj. euroa ja vanhojen M100-metrojunien peruskorjaus 4,3
milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

16.05.2019

Asia/3

Liitteet

1 HKL_osavuositäytäntö_16.5.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

16.05.2019

4

Hämeentie välillä Junatien silta-Hakaniemi, katu- ja ratatöiden hankinta

HEL 2019-005043 T 02 08 03 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan suorahankintana Hämeentien katujärjestelyt -hankkeesta johtuvat raitiotien purku- ja rakennustyöt sekä rakennuttamistyöt Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen-palvelulta tarjouksen Infra1-19-28, 14.1.2019 mukaisesti yhteensä enintään 4.540.638,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijän perustelut

Hankinta koskee nykyisten raiteiden ja pysäkkien purkamista urakka-alueella. Lisäksi rakennetaan liikenne- ja katusuunnitelmien mukainen uusi raitiotie. Urakka käsittää raitiotien maanrakennustyöt, katu- ja kunnallistekniset työt sekä raiteiden, vaihteiden ja muiden ratajärjestelmien rakentamisen pysäkkeineen.

Hankinta kuuluu osaksi Hämeentien katujärjestelyiden urakkakokonaisuutta, jonka päätilaajana toimii Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen. Hanke toteutetaan YKT-hankkeena. Nyt päätettävänä oleva hankinta koskee HKL:n osuutta kokonaisurakasta, jonka arvo on 4.324.417,00 euroa (alv 0 %). Lisäksi HKL:n maksettavaksi kaupunkiympäristön toimialalle tulee rakennuttamispalkkio 216.221,00 euroa (alv 0 %). Hankinnan kokonaisarvo on yhteensä 4.540.638,00 euroa (alv 0 %).

Hankepääätös:

Kaupunginhallituksen päätös 16 §, 15.4.2019:

Kaupunginhallitus hyväksyi Hämeentien raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat (välillä Junatien silta – Hakaniemi) siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 6,6 milj. euroa (alv 0 %).

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 310 35332

16.05.2019

otto.kyrklund(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Tiimipäällikkö
Ratainsinööri
Projektipäällikkö

5

VIRVE-järjestelmän kuuluvuuden parantaminen länsimetron maanalaisissa tiloissa

HEL 2019-005257 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään hankintasopimuksen Suomen Virveverkko Oy:n kanssa VIRVE-järjestelmän kuuluvuuden parantamisesta länsimetron maanalaisissa tiloissa tarjouksen 30.10.2018 mukaisesti yhteensä enintään 1.599.780,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan niin, että

- sopimuskausi on viisi (5) vuotta alkaen hyväksytyn toimituksen vastaanottamisesta
- kuukausikohtainen kustannus on 26.663,00 euroa (alv 0 %)
- HKL laskuttaa hankinnan kustannukset Länsimetro Oy:lta.

Esittelijän perustelut

Pelastuslaitos ja muut viranomaiset käyttävät VIRVE-radiopuhelimia työskennellessään metron tiloissa ja liikkuvissa junissa. Myös HKL käyttää VIRVE-radiopuhelinverkkoa metron liikenteenohjauksen ja junankuljettajien väliseen yhteydenpitoon. VIRVE-verkkoa käyttävät lisäksi HKL:n turvavalvomo, järjestyksenvälvojat sekä HKL:n tekninen henkilökunta.

Metron liikenteenohjauksella, turvavalvomolla, teknisellä valvomolla ja muulla henkilökunnalla on yhteensä noin 150 VIRVE-radiopuhelinta. Lisäksi Palmian järjestyksenvälvoijilla on käytössään noin 100 VIRVE-radiopuhelinta.

Maanpäällinen VIRVE-verkko ei ulotu pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän maanalaisiin tiloihin. Viranomaisten vaatiman ja HKL:n käyttämän VIRVE-verkon kuuluvuus kantametrossa ja länsimetron alueella on toteutettu VIRVE-verkon paikallisina laajennuksina.

VIRVE-verkko koostuu antennijärjestelmästä, tukiasemista ja radiosignaalin vahvistimista eli toistimista. VIRVE-verkkoon kuuluu edellä mainittujen laitteiden lisäksi katkeamaton sähkönsyöttö aktiivilaitteille sekä tiedonsiirtoverkko, joita koskevat parannustarpeet toteutetaan erillisinä hankintoina.

Todettujen puutteiden korjaamiseksi länsimetron VIRVE-verkon kuuluvuus on tarkoituksenmukaista varmistaa verkon toistimien muuttamisella tukiasemiksi.

Länsimetron VIRVE- verkon kuuluvuuden parantaminen

Länsimetron ensimmäisen vaiheen (Ruoholahti-Matinkylä) VIRVE-järjestelmän suunnittelu ja toteutus perustuivat epätäsmällisiin tietoihin. Pelastusviranomaisten vaatimuksesta länsimetron VIRVE-verkkoon tehtiin välittömiä korjaustoimenpiteitä tunnelien kuuluvuuden parantamiseksi ennen liikennöinnin aloittamista marraskuussa 2017. Samassa yhteydessä edellytettiin myös laajempia parannustoimenpiteitä, joilla varmistetaan VIRVE-radiopuhelinten häiriötön kuuluvuus myös liikkuvassa junassa.

Junakuuluvuuden varmentamisen toteuttaminen edellyttää länsimetron alueen VIRVE-verkon aktiivilaitteiden kahdentamista, ts. nykyisten toistimien korvaamista tukiasemilla. Toimintavarmuuden takaamiseksi tukiasemia valvotaan Suomen Virveverkko Oy:n valvomosta.

Hankinta perustuu Suomen Virveverkko Oy:n tarjoukseen 30.10.2018 ja sisältää 17 kpl tukiasemaa oheislaitteineen ja tiedonsiirtoyhteyksi-neen asennettuna täyteen toimintakuntoon. Tukiasemat säilyvät Suomen Virveverkko Oy:n omaisuutena ja niiden tekninen elinkaari on noin 15 vuotta.

Suhde muihin päätöksiin

Länsimetro Oy teki VIRVE-verkon tukiasemien hankinnasta 22.11.2018 hankkeen hyväksymistä ja toteuttamista tarkoittavan päätöksen. Länsimetro Oy:n ja HKL:n välisen tehdyn sopimuksen mukaisesti HKL toteuttaa nyt Länsimetro Oy:n hankepäätöksen mukaisen hankinnan.

Normit

Lain julkisen hallinnon turvallisuusverkkotoiminnasta (10/2015) 5 § mukaan VIRVE-verkkoon välittömästi kuuluvat laitteiden omistus ja niiden ylläpitovastuu on joko Suomen valtiolla tai lain 6 § määrittelemällä yhtiöllä. Suomen Virveverkko Oy on lain 6 §:ssä määritellyn Suomen Erillisverkot Oy:n konserniyhtiö.

Hankinta toteutetaan suorahankintana teknisistä syistä, sillä vain yksi toimittaja voi toteuttaa hankinnan (Erityisalojen hankintalaki 1398/2016 § 43 momentti 2).

Asian jatko

Tehtävän hankintasopimuksen mukaiset VIRVE-verkon parantamistoimenpiteet toteutetaan vuoden 2019 aikana.

Tukiasemien sähkönsyötön ja tietoverkkoyhteyksien vaatimat muutokset toteutetaan erillisinä hankintoina.

16.05.2019

Viiden vuoden sopimusjakson jälkeen tukiasemia koskeva sopimus jatkuisi ylläpitosopimuksena, josta päätetään erikseen nykyisen sopimuskauden lopulla.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi
Ann-Mari Tiainen, hankintasuunnittelija, puhelin: 310 35942
ann-mari.tiainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Infrapäällikkö
Hankintapäällikkö
Asiakkuuspäällikkö
Taloussuunnittelupäällikkö
Projektipäällikkö
Hankintasuunnittelija
Tarjoaja

Otteen liitteet

Muutoksenhaku hankintapäätökseen,
liikenneliikelaitoksen johtokunta

6

Kulosaaren sähkönsyöttöaseman peruskorjaus

HEL 2019-005075 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tekemään Kulosaaren sähkönsyöttöaseman peruskorjauksen seuraavasti:

- rakennusurakasta (pääurakka) 886.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen ainoan tarjouksen antaneen Oy Rakennuspartion kanssa.
- putkiurakasta 384.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen LVI-Nelaset Oy:n kanssa.
- ilmanvaihtourakasta 75.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen LVI-Trio Oy:n kanssa.
- sähköurakasta 256.000,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Arina Trio Oy:n kanssa.

Urakoiden yhteenlaskettu arvo on 1.601.000,00 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta oikeuttaa HKL:n tarvittaessa tekemään edellä mainittuihin urakoihin lisätilauksia niin, että niistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat yhteensä enintään 240.150,00 euroa (alv 0%) eli 15 % urakoiden kokonaishinnasta.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään tarjouskilpailuun 6H19, 12.3.2019. Vertailuperusteena tarjouskilpailussa oli kokonaistaloudellinen edullisuus urakoittain, jossa halvimman hinnan painoarvo oli 100 %.

Nykyiset prosessilaitteet ovat vuodelta 1980 ja niiden käyttöikä on loppuillaan eikä uusia varaosia ole käytännössä saatavilla. Laitteiston vi-
katiheys on kasvanut viimeisten vuosien aikana, johtuen laitteiston
ikäntymisestä, ja se on aiheuttanut ongelmia metron liikennöinnissä.

Sähkönsyöttöaseman ja prosessilaitteiston peruskorjaus mahdollistaa metron sähkönsyötön käyttövarmuuden pitämisen riittävän korkealla tasolla.

Rakennuksen peruskorjauksella ja LVIAS järjestelmien uusimisella ta-
voitellaan syöttöaseman toimintavarmuuden jatkuvuutta seuraavaksi 20
vuodeksi.

16.05.2019

Hankesuunnitelma

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti 15.9.2016 hyväksyä Kulosaaren metron syöttöaseman saneerausta koskevan hankesuunnitelman niin, että hankesuunnitelman mukaiset kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 4.500.000,00 euroa (alv 0%).

Hankinnan kulku

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti tarjouskilpailun (6H19, 12.3.2019) Kulosaaren sähkönsyöttöaseman peruskorjauksesta. Hankintamenettelynä käytettiin EU-kynnysarvot alittavaa avointa menettelyä. Menettelyssä kenellä tahansa oli oikeus pyytää tarjouspyyntöasiakirjoja ja osallistua tarjouskilpailuun.

Tarjousasiakirjojen määräaika oli 4.4.2019 kello 12:00 mennessä.

Määräaikaan mennessä tarjoukset saatiin seuraaviin urakoihin seuraavilta tarjoajilta:

1. Rakennusurakka

- Oy Rakennuspartio

2. Putkiurakka

- LVI-Nelaset Oy
- LVI-Trio Oy

3. Ilmanvaihtourakka

- Ilmastointinikkarit Oy
- LVI-Nelaset Oy
- LVI-Trio Oy

4. Sähköurakka

- Caverion Suomi Oy
- Arina Trio Oy
- ISS Palvelut Oy

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltavuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
3. Tarjousten vertailu

16.05.2019

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua Kulosaaren sähkönsyöttöaseman peruskorjauksen rakennusurakasta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin. Pakolliset vaatimukset ja pyydetyt selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Tarjousten vertailu tehtiin kaikkien saatujen tarjousten osalta, sillä ne täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset. Tarjousten ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus siten, että hinnan painoarvo oli 100 %. Halvimman hinnan perusteluna oli laadun huomioiminen soveltuvuusvaatimuksissa

Halvimman hinnan antanut ehdokas valitaan urakoitsijaksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Lasse Rosenholm, projektipäällikkö, puhelin: 310 35783
lasse.rosenholm(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

7

HKL:n ja Länsimetro Oy:n kiinteistöissä suoritettavien sähkö- ja teletöiden tilaaminen puitejärjestelyinä

HEL 2019-005422 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään puitesopimukset sähkö- ja teletöistä hankinta-asiakirjoissa tarkemmin ilmenevin ehdoin kokonaistaloudellisesti edullisimpien tarjouksien tehneiden toimittajien kanssa:

- ISS Palvelut Oy
- NRC Group Finland Oy
- Caverion Suomi Oy

Puitejärjestelyn sopimuskausi on 3.6.2019 – 2.6.2023. Lisäksi johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n jatkamaan puitesopimusten sopimuskautta enintään kahdella (2) yhden (1) vuoden optiokaudella. Sähkö- ja teletöiden kokonaiskustannukset tehtävien puitesopimusten perusteella ovat yhteensä enintään 10.500.000,00 euroa (alv 0 %). Hinnat ovat kiinteät kahden (2) vuoden ajan, minkä jälkeen niiden suuruutta voidaan tarkistaa muuttuneiden työvoima- ja materiaalikustannuksiin siten, että vertailuindeksinä käytetään Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksiä.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos järjesti puitejärjestelynä tarjouskilpailun (53H18, 19.3.2019) sähkö- ja teletöiden suorittamisesta laskutyönä neljän (4) vuoden aikana.

Hankintamenettelyinä käytettiin EU-menettelyn mukaista avointa menettelyä. Tarjouskilpailun avoimesta menettelystä ilmoitettiin julkisesti 19.3.2019 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosassa 20.3.2019, 2019/S 065-130277. Menettelyssä kenellä tahansa oli mahdollisuus osallistua tarjouskilpailuun kaikille saataville olevien tarjousasiakirjojen avulla. Tarjouspyyntöasiakirjojen määräaika oli 22.4.2019 klo 12:00.

Määräaikaan mennessä tarjouksen jätti neljä (4) alan yritystä.

Tarjousten käsittely toteutettiin kolmessa vaiheessa:

1. Tarjoajien soveltuvuuden tarkistaminen
2. Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen

3. Tarjousten vertailu

Tarjoajan soveltavuuden tarkistamisen tarkoituksena oli selvittää tarjoajan edellytykset suoriutua sähkö- ja teletöiden tuottamisesta tarjouspyynnössä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistamisen tarkoituksena oli arvioida tarjouksia suhteessa niihin vaatimuksiin, joita ostettavalta palvelulta edellytettiin.

Pakolliset vaatimukset ja pyydetty selvitykset esitettiin tarjouspyynnössä ja sen liitteissä.

Tarjousten vertailu tehtiin kaikkien tarjousten osalta, sillä ne täyttivät tarjoajille ja tarjouksille asetetut vaatimukset.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus.

Arviointiperusteena käytettiin seuraavia kriteereitä:

1. Hinta 50 %

- Tarjoushinnoista laskettiin kullekin tarjoajalle vertailuhinta HKL:n keskimääräisen vuositöiden määrien mukaisesti. Tarjoushinnat on esitetty liitteenä olevassa tarjousten
- Edullisimman vertailuhinnan saanut yritys sai parhaat hintapistet (50 pistettä). Muut saivat (halvin hinta / yrityksen hinta) x 50 pistettä.

2. Laatu 50 %

- Laadun vertailuperusteena käytettiin tarjoajien soveltuvuuden vähimmäisvaatimukset ylittävää osuutta.
- Laatutekijät olivat (suluissa maksimi pistemäärät laatutekijöiden osalta):
 - Sertifioitu laatujärjestelmä (1 piste)
 - Yrityksen osaaminen ja erityisasiantuntemus (3 pistettä)
 - Vastuullisen työnjohtajan ammatillinen pätevyys (10 pistettä)
 - Henkilöstön ammatillinen pätevyys (13 pistettä)
 - Referenssien antamat pisteet (15 pistettä)
- Laatuarviointi suoritettiin tarjouksen liitteeksi vaadittujen selvitysten perusteella.
- Laatutekijät on esitetty liitteenä olevassa tarjousten vertailutaulukossa. Laatusuoritukset skaalattiin siten, että parhaimmat laatusuoritukset saanut yritys sai 50 laatusuoritusta, muut saivat (yrityksen pistemäärä/parhaan pistemäärä) x 50 pistettä.

16.05.2019

Vertailupisteet laskettiin hinta- ja laatupisteiden yhteenlaskettuna summana. Puitesopimustoimittajiksi valittiin kolme (3) korkeimmat yhteispistemäärän saanutta toimittajaa.

Näin tarjoajat on saatu seuraavaan paremmuusjärjestykseen:

Yritys	Yhteispisteet
1. ISS Palvelut Oy	94,18
2. NRC Group Finland Oy	91,17
3. Caverion Suomi Oy	83,59
4. Saipu Oy	78,57

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Tommi Luotamo, sähkötöiden valvoja, puhelin: 310 35843
tommi.luotamo(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Liitteet

1 Vertailutaulukko 53H 18

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepääällikkö
Sähkötöiden valvoja
Tarjoajat

Otteen liitteet

Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Liite 1
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Liite 1

8

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentaminen ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelmat

HEL 2019-005342 T 08 00 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 15.4.2019 ja
- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien ratasähkötöiden hankesuunnitelman 15.4.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitiotien rakentaminen täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa vastaamaan kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Lisäksi Jätkäsaaren osayleiskaava määrittää alueen joukkoliikenne hoidettavaksi raitiovaunuliikenteenä.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2009, 143 §, Jätkäsaaren raitiotieverkon perustamissuunnitelman, jonka pohjalta Jätkäsaaren raitiotieverkon rakentamista on ohjelmoitu.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) hyväksyi 10.2.2015 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen linjastosuunnitelman.

16.05.2019

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 16.8.2016, 324 §, Atlantinkadun katusuunnitelmat ja, 325 §, Atlantinsillan katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Atlantinkatu on uusi katuosuus, joka täydentää Jätkäsaaren liikenneyhteyksiä ja joka mahdollistaa asemakaavan mukaisen asunto- ja toimitilarakentamisen alueella. Kadun rakentamisen myötä voidaan toteuttaa osayleiskaavan mukaiset liikennejärjestelyt ja raitiotien reittiyyteydet Jätkäsaaren alueelle. Atlantinkadun raitiotie täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa HSL:n raitiotieliikenteen linjastosuunnitelman mukaisesti.

Raitiotie kasvattaa joukkoliikenteen osuutta liikenteestä kokonaismatrustajamäärällä mitattuna. Raitioliikenteen palvelutason nostaminen Jätkäsaaren alueella vastaa kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Hankkeen toteuttamisen myötä raitiolinjasto laajenee Jätkäsaareissa. Linjat 7, 8 ja 9 saavat uudet päätepysäkit, kun hankkeen viimeinen vaihe on toteutettu.

Raitioteiden suunnitteluohjeiden mukaisella raitioradalla edistetään raitiotieliikenteen kehittämistavoitteita luotettavuuden, nopeuden, sujuvuuden ja häiriöttömyyden parantamiseksi.

Raitioratahankkeen kaikille kolmelle vaiheelle tehdään yhteinen hankesuunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esittämään yhdessä ja välttämään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevien hankesuunnitelmien käsittely ja hyväksyminen.

Osa raitioradan ja katusuunnitelmien mukaisista katurakennustoista on todettu tarkoituksenmukaisiksi ohjelmoida toteutettavaksi yhteisinä kunnallisteknisinä (YKT) hankkeina. Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) on yksi YKT-hankkeiden osapuolista.

Hankkeen toteuttaminen

Atlantinkatu toimii alueellisena kokoojakatuna Länsisatamankadun sekä Tyynenmerenkadun välisellä osuudella. Asuntorakentaminen Atlantinkadun varrella on käynnissä ja siten raitiotien valmistumiselle on aikataulupainetta, jotta alueelle muuttavat asukkaat pääsevät toimivan joukkoliikenneyhteyden piiriin.

Raitiotiekaistat rakennetaan Atlantinkadun keskelle ja pääosin korotettuna muusta liikenteestä.

Hanke toteutetaan kolmessa osassa alueen muiden rakennushankkeiden etenemisen mukaisesti. Jätkäsaaren alueella olevat kaksi väliai-

16.05.2019

kaista raitiotien kääntösilmukkaa säilyvät käytössä, kunnes hankkeen toisen ja kolmannen vaiheen toteutuksien myötä ne jäävät käyttämättömiksi ja ne voidaan purkaa sen jälkeen.

Hankkeen ensimmäinen vaiheessa rakennetaan raitiorata Atlantinkadulle kadun rakentamisen yhteydessä. Rakennettava osuus rajoittuu pohjoispäässä Länsisatamankatuun ja etelässä Tyynenmerenkatuun. Atlantinkadun rataosuus liitetään pohjoispäässä nykyiseen rataverkkoon Välimerenkadun ja Länsisatamankadun risteyksessä. Atlantinkadun eteläpäässä raitiolinja yhdistyy Tyynenmerenkatuun nykyisen linjojen 7 ja 6T päätepysäkin kohdalla Länsiterminaalin luona.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa toteutetaan kääntöympyrät Jätkäsaaren Bunkkerin tuntumaan sekä Tahitinkadun kohdalla Atlantinkadun varteen.

Bunkkerin edustan kääntöpaikka rakennetaan tämän hetken arvion mukaan vuonna 2022 alueen muiden rakennustöiden valmistuessa. Bunkkerin kääntöympyrän myötä Saukonpaaden nykyinen päätepysäkki jää käyttämättömäksi ja puretaan muun rakentamisen toteuttamiseksi alueelle.

Toinen uusi kääntölenkki toteutetaan Atlantinkadun varteen ja se kiertää korttelin Kanariankadun, Tahitinkadun ja Samoankujan kautta. Kääntölenkin rakentaminen ajoitetaan tapahtuvan, kun sen välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset on saatu valmiiksi. Kääntöympyrä toteutetaan arviolta vuonna 2023. Tahitinkadun kääntöympyrän myötä voidaan purkaa myös Länsisataman Terminaali 2 edessä sijaitseva nykyinen kääntöympyrä.

Atlantinkadun, Bunkkerin edustan ja Tahitinkadun kääntöympyröiden myötä Jätkäsaareen on toteutettu HSL:n raitiolinjastosuunnitelman mukainen raitioverkosto.

Hanke toteutetaan osin YKT-hankkeina ja osin HKL toimii itse rakennuttajana. Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen maanrakennustöiden on suunniteltu käynnistyvän alkukesästä 2019.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteeseen jäävät melko pieniksi. Suurimmat vaikutukset sijoittuvat vuoden 2020 loppupuolelle, kun Atlantinkadun rataosuus yhdistetään Saukonpaaden ja Tyynenmerenkadun päissä osaksi rataverkkoa. Tällöin joudutaan raiteiden yhdistämisen ja

16.05.2019

uusien vaihteiden asentamisen ajaksi rajoittamaan raitioliikennettä yhteisillä rataosuuksilla.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa liikennöintiä rajoitetaan uusien päätepysäkkien rakentamisen aikana.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen kustannusten muodostuminen

Raitioradan rakentamisen kustannukset ovat enintään 8,13 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty maaliskuun 2019 loppuun mennessä n. 5.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 1,65 milj. euroa, josta viimeisimmän arvion mukaan noin 1,15 milj. euroa tulee toteutumaan vuoden 2019 aikana.

Vuodelle 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 4,59 milj. euroa, vuodelle 2022 0,79 milj. euroa ja vuodelle 2023 1,6 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa noille vuosille.

Rakennusurakan ja rakennuttamispalkkioiden kuluja on arvioitu HKL:lle kohdistuvan n. 4,81 milj. euroa vuosien 2019-2023 aikana.

Rakennusurakan töiden lisäksi hankkeessa käytetään n. 1,67 milj. euroa rataa liittyviin erillishankintoihin, mitkä sisältävät kiskot ja vaihteet, sekä 1,61 milj. euroa erillisiin ratatöihin.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 40.000 euroa.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden kustannusten muodostuminen

Ratasähkötöiden kustannukset ovat enintään 1,69 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden suunnitteluun on käytetty vuosien 2017-2018 aikana n. 13.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,26 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 0,55 milj. euroa, vuonna 2021 0,1 milj. euroa, vuonna 2022 0,35 milj. euroa ja vuonna 2023 0,41 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

16.05.2019

Raitioradan ratasähkötoiden kustannukset muodostuvat pääosin hankittavista materiaaleista ja osista sekä näiden asennustöistä, yhteensä n. 1,17 milj. euroa.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 0,22 milj. euroa sekä n. 0,3 milj. euron hankevaraus.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 35 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,28 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 0,14 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (35 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,14 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 4,3 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitioradan vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,14 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,26 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 393637
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 A-Hankesuunnitelma_Atlantinkatu_ja_Länsiterminaali
- 2 Atlantinkatu ja länsiterminaali (Sähköistys)_Hankesuunnitelma
- 3 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

9

Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen rakennuttamistehtävät

HEL 2019-005442 T 02 08 03 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen rakennuttamistehtäviä WSP Finland Oy:ltä yhteensä enintään 28.000,00 euron arvonnäköverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijän perustelut

Liikennelaitos järjesti puitejärjestelyä koskevan tarjouskilpailun (29H/15, 4.9.2015) rakennuttamis- ja projektinjohtotehtävien suorittamisesta veloituspäätteenä aikapalkkio henkilöryhmittäin neljä (4) vuotta kestävä sopimuskauten aikana.

Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen työmaan kesto on pidentynyt sopimuskumppaneista riippumattomista syistä. Tämän vuoksi rakennuttamistehtäviä tarvitaan vielä 30.11.2019 asti.

On HKL:n etujen mukaista ja kokonaisedullisinta tilata rakennuttamistehtävien jatko alkuperäiseltä toimittajalta.

Nyt tehtävän päätöksen jälkeen rakennuttamistehtäviä koskevan hankinnan kokonaishinta on yhteensä enintään 160.880,00 euroa (alv 0 %).

Aiemmat päätökset

Johtokunnan päätös 201 §, 24.11.2015:
johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään puitejärjestelyn yhteydessä kilpailutetun Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen rakennuttajakonsultin tehtävistä tilauksen halvimman tarjouksen antaneen WSP Finland Oy:n kanssa tavoitehintaan 120.800,00 euroa (ilman alv) niin, että sopimuksen kattohintaa on 110 % tavoitehinnasta eli 132.880,00 euroa (ilman alv). Vielä johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tekemään Hakaniemen metroaseman lippuhallin peruskorjauksen rakennuttamistehtävistä lisätilauksia niin, että niistä aiheutuva lisäkustannus ilman on enintään 18.120,00 euroa (ilman alv) eli n. 15 % tavoitehinnasta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

16.05.2019

Lisätiedot

Pasi Lotvonen, projektipäällikkö, puhelin: 310 22921
pasi.lotvonen(a)hel.fi
Ella Etula, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 22557
ella.etula(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö

10

Metron kameravalvontajärjestelmän kehittämistä koskeva hankesuunnitelma

HEL 2019-005340 T 08 00 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää hyväksyä metron kameravalvontajärjestelmän kehittämisen hankesuunnitelman 6.5.2019 esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, asennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 3,48 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Pääkaupunkiseudun metrojärjestelmän kameravalvontajärjestelmän uusimisella varmistetaan osaltaan metrol liikenteen ja metroasemien turvallisuuden ylläpidon säilyminen korkeatasoisena. Yhtenäinen ja nykyaikainen kamerajärjestelmä koko nykyisen ja rakentuvan metroverkon alueella vähentää yhteensopivuusongelmia ja parantaa järjestelmän luotettavuutta kokonaisuutena.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että Helsingin kaupungin tavoitteena on, että jokainen tuntee olonsa turvalliseksi Helsingissä. Päätösehdotus tukee tätä kaupunkistrategian tavoitetta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

HKL:n johtokunta päätti 12.5.2016, §, oikeuttaa Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään sopimuksen länsimetron metrojärjestelmän, -radan ja -asemien hallinnoinnista ja ylläpidosta Länsimetro Oy:n (LM) kanssa.

Kameravalvontajärjestelmän kehittämismallista on sovittu HKL:n ja LM:n välillä 2.5.2019.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

HKL käyttää kameravalvontajärjestelmää turvallisuusvalvonnan, teknisen valvonnan ja liikenteenohjauksen tarpeisiin sekä työturvallisuuden varmistamiseksi. Kameravalvontaa ei käytetä työnjohdollisiin tehtäviin.

Helsingin kantametron kameravalvontajärjestelmän keskus- ja valvomo laitteisto on uusittu viimeksi vuosien 2011-2013 aikana ja tulee teknisen

käyttöikänsä päähän vuonna 2020. Nykyisessä järjestelmässä esiintyy toimintahäiriöitä aika ajoin, mikä haittaa HKL:n turva- ja metroliiikennevalvomon työskentelyä.

Kantametrin kameravalvontajärjestelmän uudistamisen myötä järjestelmän käyttövarmuus taataan vähintään vuoteen 2025 asti. Kamera- valvontajärjestelmän keskuslaitteiden tekninen käyttöikä on suhteellisen lyhyt laitteiden jatkuvan käytön ja rasituksen takia. Hankkeen tavoitteena on lisäksi varmistaa järjestelmän täydellinen yhteensopivuus länsimetron kameravalvontajärjestelmän kanssa.

Länsimetron ensimmäisen vaiheen keskuslaitteisto, eli palvelimet ja tallentimet, on hiukan uudempi kuin kantametrin vastaavat, mutta nekin lähestyvät käyttöikänsä loppua vuoden 2020 jälkeen. Näiden uusiminen osana tätä hanketta on tarkoituksenmukaista, koska muuten jouduttaisiin todennäköisesti ylläpitämään kahta erillistä järjestelmää.

Länsimetron toisen vaiheen, Matinkylä – Kivenlahti, hankkeen yhteydessä järjestelmä laajenee merkittävästi. Toiminnallisista ja teknisistä syistä metron kameravalvontajärjestelmän tulisi olla yksi yhteisillä käytölaitteilla käytettävä kokonaisuus. Muuten käyttäjille ja ylläpito-organisaatiolle aiheutuu ylimääräisiä vältettävissä olevia haasteita.

Kameravalvontajärjestelmän kehittämisen lopputuloksena metroliiikenteen ja turvallisuuteen liittyvien valvomoiden henkilökunnan työskentely helpottuu toimintavarman ja luotettavan kameravalvontajärjestelmän avulla. Järjestelmän helppokäyttöinen käyttöliittymä mahdollistaa valvomohenkilökunnan nopeamman metroasemilla ja muissa yleisötiloissa tapahtuvien häiriötilanteiden ja turvallisuusuhkien havaitsemisen ja puuttumisen niihin. Metromatkustajien ja muun yleisön turvallisuus paranee.

Länsimetron toisen vaiheen, Matinkylä – Kivenlahti, kameravalvontajärjestelmän hankinta on järkevää toteuttaa samassa yhteydessä kuin kantametrin ja länsimetron ensimmäisen vaiheen laitteistojen uusiminen, sillä nykyisen järjestelmän laajentaminen olisi kustannustehottomampi ratkaisu ja nykyisten käytössä olevien laitteiden uusiminen on väistämättä edessä.

Metron kameravalvontajärjestelmän kehittämisen toimenpiteet on tarkoituksenmukaista ohjelmoida toteutettavaksi yhteisenä hankkeena HKL:n ja LM:n kesken, jossa toteutuksen vetovastuu on HKL:llä hankkeen toteuttamisen koordinaation ja hankintaprosessin varmistamiseksi.

Hankkeen toteuttaminen

Hanke muodostuu kolmesta osasta:

1. kantametrin ja muiden HKL:n kohteiden kamerajärjestelmän järjestelmäpäivitys, tallentimet ja palvelimet,
2. länsimetrin ensimmäisen vaiheen palvelimet ja tallentimet
3. länsimetrin toisen vaiheen kameravalvonnan rakentaminen

Lisäksi hankkeeseen liittyvässä hankintaprosessissa selvitetään järjestelmän huolto- ja ylläpitosopimuksen liittäminen osaksi tehtäviä hankintoja sekä optiomahdollisuudet seuraaville kokonaisuuksille:

- liityntä metrojunien ja raitiovaunujen kameravalvontajärjestelmään,
- kameravalvontakuvien siirtäminen mobiililaitteeseen,
- turvavalvomon videoseinä ja
- junankuljettajien näytöt asemille.

Hankkeen osassa 1) uusitaan kantametrin, Ruoholahti – Mellunmäki/Vuosaari, sekä muiden HKL:n kohteiden kameravalvontajärjestelmän keskus- ja käyttölaitteet: palvelimet, tallentimet, työasemat ja esitysjärjestelmä. Tähän hankkeen osaan sisältyy lisäksi turvavalvomon työpöytien ja videoseinien siirtojen vaatimat ilmastointijärjestelmän muutostyöt.

Hankkeen osan 2) kustannukset ovat 0,84 milj. euroa. Hankkeen osan 2) kustannuksista HKL saa takaisin osan (arviolta 0,42 milj. eur) länsimetrin hallinnointi ja ylläpitosopimuksen mukaisesti LM:ltä.

Hankkeen osassa 3) rakennetaan länsimetrin toisen vaiheen, Matinkylä – Kivenlahti, ja Sammalvuoren varikon kameravalvontajärjestelmä kokonaisuudessaan sisältäen: kameroiden asennukset, keskus- ja käyttölaitteet ja tarvittavat asennukset valvomorakennuksessa.

Hankkeen kaikkien osakokonaisuuksien toteutus tapahtuu vuonna 2020. Länsimetrin toisen vaiheen asennukset suoritetaan niin, että tämän alueen kameravalvontajärjestelmä voidaan kytkeä osaksi metron kameravalvontajärjestelmän kokonaisuutta hyvissä ajoin ennen länsimetrin toisen vaiheen käyttöönottoa matkustajaliikenteessä.

Hankkeen toteuttamisella ei ole vaikutuksia metron matkustajaliikenteeseen.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hankkeen kustannuksiksi on arvioitu yhteensä 5,23 milj. euroa, joista 3,48 milj. euroa on HKL:n hallinnoimia investointeja ja niiden toteuttamista.

16.05.2019

Vuodelle 2019 kohdistuu suunnittelun ja projektinjohtollisia kuluja n. 40.000 euroa. Vuodelle 2020 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa.

Hankkeen osan 1) kustannukset ovat 0,89 milj. euroa.

Hankkeen osan 2) kustannukset ovat 0,84 milj. euroa. Hankkeen osan 2) kustannuksista HKL laskuttaa osan (arviolta 0,42 milj. eur) länsimetron hallinnointi- ja ylläpitosopimuksen mukaisesti LM:ltä.

Hankkeen osan 3) kustannukset ovat 2,38 milj. euroa, joista HKL:n osuus on 0,63 milj. euroa. Muuten osan 3) kustannuksista vastaa LM suoraan.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee n. 0,2 milj. euron hankevaraus.

Mahdollisten optioina hankittavien liittyvien investointien kustannukset on arvioitu yhteensä enintään 0,88 milj. euroksi. Mahdolliset huolto- ja ylläpitosopimuksen kustannukset ovat käyttötalousmenoja eikä niitä huomioida hankkeen investointikustannuksissa.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Kamerajärjestelmän huolto- ja ylläpitosopimuksen kustannuksiksi on arvioitu 10 vuoden ajalle yhteensä 0,57 milj. euroa, joista takuuajalla yhteensä 0,12 milj. euroa ja viiden vuoden aikana tämän jälkeen yhteensä 0,45 milj. euroa. Näistä HKL:n osuus on arviolta 0,28 milj. euroa.

HKL:n osuus investointisummasta on n. 3,06 milj. euroa. Hanke aiheuttaa 5 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,61 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin. Korkomenoja aiheutuu arviolta 0,3 milj. euroa.

Lopulliset kustannukset jakautuvat HKL:n ja LM:n välillä valvontakohteiden lukumäärän suhteessa. HKL:n osuus menee osaksi HSL:n infra-laskutusta infrasopimuksen mukaisesti.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Magnus Blank, suunnittelija, puhelin: 310 35528
magnus.blank(a)hel.fi

Liitteet

- 1 AB-C-Hankesuunnitelma_kameravalvontajärjestelmän_uusiminen-2019_viimeisin_versio

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

11

Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakkaa koskevat lisätyöt 1, 5, 7 ja 8

HEL 2018-009199 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa Liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Kreate Oy:llä Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakkaan liittyvät lisätyöt 1, 5, 7 ja 8 tarjousten mukaisesti yhteensä enintään 222.057,70 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Nyt tilattavan lisätyön ja hinnan jakautuminen:

- Lisätyö 1: Lisäteräslevyt paaluhattujen alle, yhteensä 5.881,50 euroa (alv 0 %).
- Lisätyö 5: Töiden keskeytyksestä aiheutuvat kustannukset (YSE §35), 39.011,00 euroa (alv 0 %).
- Lisätyö 7: Lisäpaalut, lisäpilarit sekä tartuntalevyt, yhteensä 4.558,00 euroa (alv 0 %).
- Lisätyö 8: Meluesteen päälle rakennettava kulkutie turvakaiteella sekä alaslaskutikkailla, väistötilojen rakentaminen, yhteensä 172.607,20 euroa (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan nyt tehtävien lisä- ja muutostöiden jälkeen urakkaan vielä lisä- ja muutostöitä yhteensä enintään 55.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) järjesti tarjouskilpailun (33H/18, 26.6.2018) Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakasta siten, että tarjouskilpailun ratkaisuperusteena oli halvin hinta. Halvimman hinnan perusteluna oli laadun huomioiminen soveltuvuusvaatimuksissa. Tarjouskilpailussa halvimman hinnan antoi Kreate Oy.

Urakka käsittää Kulosaaren sillan itäpuolelle metroradan pohjoispuolelle rakennettavan matalan meluesteen. Työkohde alkaa sillalla olevasta metroradan meluesteestä ja jatkuu nykyisestä esteestä noin 240 metriä itään päin.

Lisätyö nro 1 on päätetty tilata sen vuoksi, että muutetulla työtavalla poistetaan riski maa-ainesten sortumiseen kourun tai ratapölkyn alta kaivuutyön aikana.

16.05.2019

Lisätyö nro 5 on päätetty tilata sen vuoksi, koska rakentamistyöt jouduttiin keskeyttämään urakoitsijasta johtumattomasta syystä ja YSE:n mukaan tilaaja on velvollinen korvaamaan keskeytyksestä aiheutuneet kulut.

Lisätyö nro 7 on päätetty tilata sen vuoksi, että suunnitellun paalun kohdalla sijaitsee kaapeleita ja lisäpaalujen asentamisen vuoksi kaapeleita ei tarvitse siirtää.

Lisätyö nro 8 on päätetty tilata sen vuoksi, että huolto- ja kunnossapitohenkilökunnan poistuminen radalta ja matkustajien poistuminen junasta on turvallista ja hätäpoistumistieratkaisut täyttävät pelastusviranomaisten vaatimukset.

Aikaisemmat päätökset:

Toimitusjohtajan päätös 77 §, 5.9.2018: 341.600,00 euroa (alv 0 %), rakennusurakka

Toimitusjohtajan päätös 67 §, 18.4.2019: 10.100,00 euroa (alv 0 %), lisätyö nro 9

Hankinnan toteutunut kokonaiskauppahinta on nyt käsittelyssä olevan lisähankinnan jälkeen yhteensä enintään 573.757,70 euroa (alv 0 %), josta lisätöiden osuus on 232.157,70 euroa (alv 0 %). Lisäksi työvaltuutusta on jäljellä tämän päätöksen perusteella 55.000,00 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Kimmo Reiman, hankepääällikkö, puhelin: 310 78449

kimmo.reiman(a)hel.fi

Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879

eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, pienhankinnat, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja

Hankepäälikkö
Projektipäälikkö

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 18.04.2019 § 67

HEL 2018-009199 T 02 08 03 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti tilata suorahankintana Kreate Oy:ltä Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakkaan liittyvän lisätyön 9 yhteensä enintään 10.100,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisätyö laskutetaan seuraavin veloitushinnoin (alv 0 %):

- Kiskopyöräkaivinkone 900,00 €/työvuoro
- Turvamies 550,00 €/työvuoro
- Työnjohto 600,00 €/työvuoro
- Mittaus 550,00 €/työvuoro
- Rakennusammattimies 450,00 €/työvuoro

Veloitushinta sisältää työvuoron, joka sijoittuu yöaikaan 23:00 - 4:30.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL) järjesti tarjouskilpailun (33H/18, 26.6.2018) Kulosaaren sillan meluesteen rakennusurakasta. Tarjouskilpailussa halvimman hinnan antoi Kreate Oy.

Urakka käsittää Kulosaaren sillan itäpuolelle metroradan pohjoispuolelle rakennettavan matalan meluesteen. Työkohde alkaa sillalla olevasta metroradan meluesteestä ja jatkuu nykyisestä esteestä noin 240 metriä itään päin.

Nyt tilattava lisätyö on päätetty tilata sen vuoksi, että meluesteen rakentamisen esteenä oleva nykyinen kaapelikouru saadaan siirrettyä pois meluesteen tieltä. Kaapelikouru on huonokuntoinen, minkä vuoksi se siirron yhteydessä uusitaan. Varsinaisen kaapelikourun uusimistyön suorittaa HKL:n kunnossapito, mutta seuraavat työvaiheet / henkilöresurssit on tilattava Kreate Oy:ltä johtuen HKL:n resurssien puutteesta:

- kourun kansien nosto ja pois siirtäminen sekä turvamies (arvioitu kesto 1 - 2 työvuoroa)

- Helenin kaapelien ja HKL:n kuitukaapelien siirtotöiden aikana Kreetalta turvamies (arvioitu tarve 5 työvuoroa) sekä kiskopyöräkaivinkone (arvioitu tarve 3 työvuoroa)
- lisäksi työvuoroissa voi olla tarpeen käyttää Kreetalta työnjohtoa, mittausta sekä rakennusammattimiestä

Aikaisemmat päätökset:

Toimitusjohtajan päätös 77 §, 5.9.2018: 341.600,00 euroa (alv 0 %)

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat yhteensä enintään 351.700,00 euroa (alv 0 %).

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja
05.09.2018 § 77

Lisätiedot

Jan Koskenmäki, projektipäällikkö, puhelin: 310 35399
jan.koskenmaki(a)hel.fi

12

Sörnäisten metroaseman muutokset ja vesieristeen uusiminen, urakan ja rakennuttamisen hankinta

HEL 2019-005492 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa Liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan suorahankintana Hämeentien metroaseman vesieristys –hankkeen rakennustyöt sekä rakennuttamistyöt Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen-palvelulta tarjouksen 14.1.2019 mukaisesti yhteensä enintään 3.044.443,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijän perustelut

Hankinta käsittää Sörnäisten metroaseman lippuhallin kahden sisäänkäynnin poistamisen ja raitioradan muutoksien takia toteutettavat pelastus- ja savunpoistojärjestelyt.

Hankinta kuuluu osaksi Hämeentien katujärjestelyiden urakkakokonaisuutta, jonka päätilaajana toimii Kaupunkiympäristön toimiala, Rakennukset ja yleiset alueet, Rakennuttaminen. Hanke toteutetaan YKT-hankkeena. Nyt päätettävänä oleva hankinta koskee HKL:n osuutta kokonaisurakasta, osuuden arvo on 2.899.470,00 euroa (alv 0 %), johon lisätään Kaupunkiympäristön toimialan rakennuttamispalkkio 144.973,00 euroa (alv 0 %). Hankinnan kokonaisarvo on yhteensä 3.044.443,00 euroa (alv 0 %).

Hankepääätös:

HKL:n johtokunta päätti hyväksyä 21.3.2019, 46 §, Sörnäisten metroaseman sisäänkäyntien muutostöitä ja kannen vesieristeen korjaamista koskevan hankesuunnitelman niin, että hankkeen kokonaishinta on enintään 4,1 milj. euroa (alv 0 %).

Hankinta toteutetaan kaupungin sisäisenä hankintana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäälikkö
Tiimipäälikkö

13

Töölön raitiovaunuvarikko, raiteiden uusiminen ja lattiarakenteiden kunnostamisen lisätyöt, halli 1 (raiteet 13-18, Frenckellin sormen alustatila)

HEL 2019-001374 T 02 08 03 00

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan Nordhaus Partners Oy:ltä Töölön raitiovaunuvarikon halli 1:n raiteiden peruskorjausta koskevan urakan aikaiset lisä- ja muutostyöt tarjousten 1 ja 2 mukaisesti yhteensä enintään 217.694,40 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan seuraavasti:

- Lisätyö 1: Laatan uusiminen raiteiden 13 ja 14 välistä rakennesuunnittelijan ohjeiden mukaisesti 119.425,60 euroa (alv 0 %)
- Lisätyö 2: Laatan uusiminen raiteen 13 ja seinän välistä, 98.268,80 euroa, alv 0 %.

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan toteutuneet kokonaiskustannukset ovat yhteensä 1.495.471,40 euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu Nordhaus Partners Oy:n kanssa 29.4.2019 allekirjoitettuun Töölön raitiovaunuvarikon hallin 1 raiteiden uusimista ja lattiarakenteiden kunnostamista koskevaan urakkasopimukseen. Urakan toteutuksen aikana on ilmennyt seikkoja, joiden takia suunnitelmia on täytynyt tarkentaa tai muuttaa sekä töitä, joiden toteutus lisätyönä tässä urakassa on kustannustehokkaampaa kuin töiden teettäminen erikseen toisella tekijällä.

Urakan aikana tehdyt rakenneavaukset paljastivat, että teräsbetonirakenteen betoni on erittäin heikkoa, teräkset ovat heikentyneet ja niiden kunto on elinkaarensa päässä. Alkuperäisen suunnitelman mukaan teräsbetonilaattaa ei ollut tarkoitus uusia, mutta turvallisuuden takia laatta on rakennesuunnittelijan ohjeiden mukaan uusittava.

Hankesuunnitelma

Johtokunnan päätös 224 §, 16.12.2015:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti hyväksyä Töölön raitiovaunuvarikon raiteiden uusimisen ja lattiarakenteiden kunnostamisen hankesuunnitelman siten, että hankkeen arvonlisäveroton enimmäiskustan-

16.05.2019

nus on 4,995 milj. euroa, rakennuskustannusindeksi = 108,3
(2010=100), Helsingin hintatasossa 6/2015.

Aikaisemmat hankintapäätökset:

Johtokunnan päätös 29 §, 21.2.2019:

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tekemään Töölön raitiovaunuvarikon halli 1:n raiteiden uusimisesta ja lattiarakenteiden kunnostamisesta 1.277.777,00 euron (alv 0 %) arvoisen urakkasopimuksen halvimman tarjouksen antaneen Nordhaus Partners Oy:n kanssa.

Johtokunta päätti lisäksi oikeuttaa liikenneliikelaitoksen tarvittaessa tekemään urakkaan lisätilauksia, niin, että niistä aiheutuvat lisäkustannukset ovat yhteensä enintään 191.666,00 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaishinnasta.

Hankinnan kokonaisarvo voi siis olla enintään 1.469.443,00 euroa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Pasi Lotvonen, projektipäällikkö, puhelin: 310 22921
pasi.lotvonen(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Hankepäällikkö
Projektipäällikkö

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 21.02.2019 § 29

HEL 2019-001374 T 02 08 03 00

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään Töölön raitiovaunuvarikon raiteiden uusimista ja lattia-rakenteiden kunnostamista koskevan urakkasopimuksen Nordhaus Partners Oy:n kanssa niin, että urakan kokonaiskauppahinta on 1.277.777 euron (alv 0 %).

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tarvittaessa tekemään urakkaan lisätilauksia niin, että niistä aiheutuva lisäkauppahinta voi olla yhteensä enintään 191.666 euroa (alv 0 %) eli 15 % urakan kokonaiskauppahinnasta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Leena Mätäsniemi, tiimipäällikkö, puhelin: 310 20459
leena.matasniemi(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

14

HKL:n hallinnoimien eräiden kiinteistöjen siivouspalveluiden tilaaminen toiselle optiokaudelle

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää oikeuttaa HKL:n tilaamaan HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. kantametro-asemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Palmia Oy:ltä toiselle optiokaudelle 1.11.2019 – 31.10.2020 yhteensä enintään 1.493.646,04 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Optiokauden siivouspalveluiden kokonaishinta perustuu Palmia Oy:n siivouspalveluita koskevan sopimuksen ehtojen mukaisesti antamaan tarjouksen optiokaudesta niin, että siinä on huomioitu nykyisen sopimuskauden aikana tulleet uudet kohteet, siivouslaadun nosto Rautatientorin asemalla, Myllypuron alueen kehittymisen vuoksi matkustajamäärän nousu syksyllä 2019 ja työturvallisuuden parantaminen laiturialueen turva-alueella työskenneltäessä.

Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinta perustuu HKL:n järjestämään kilpailutukseen 16H/15 HKL:n kiinteistöjen siivouspalveluiden järjestämisestä. Hankintamenettelynä oli erityisalojen hankintalain (349/3007) mukainen avoin menettely, jossa kaikki halukkaat pystyivät jättämään tarjouksen. Hankintailmoitus julkaistiin 15.4.2015 Internet-osoitteessa www.hankintailmoitukset.fi ja Euroopan unionin julkisten hankintojen TED-tietokannassa <http://ted.europa.eu/> 17.4.2015 (132792-2015). Tarjouspyynnössä varattiin mahdollisuus varsinaisen sopimuskauden (1.11.2015 – 31.10.2018) lisäksi tilata siivouspalvelut kahdelle (2) optiokaudelle vuodeksi kerrallaan.

Toisen optiokauden hyödyntäminen on perusteltua, koska nykyisen toimittajan palvelutaso on ollut sopimuksen mukaista ja yhteistyö on sujunut hyvin. HKL on asiantuntemuksellaan arvioinut markkinahintatasoa ja toteaa nykyisten sopimushintojen olevan markkinoiden mukaiset ja siten hyväksyttävällä tasolla.

HKL järjestää seuraavan kilpailutuksen siivouspalveluiden tuotosta syksyllä 2019/talvella 2020.

Aikaisemmat päätökset:

Johtokunnan päätös 115 §, 16.6.2015: Sopimuskauden 1.11.2015 – 31.10.2018 ajaksi enintään 3.397.429,44 euroa (alv 0 %).

Johtokunnan päätös 95 §, 31.5.2018: Optiokauden 1.11.2018 – 31.10.2019 ajaksi enintään 1.327.302,24 euroa (alv 0 %).

HKL:n hallinnoimien eräiden kiinteistöjen siivouspalveluiden hankinnan kokonaishinta on nyt käsittelyssä olevan päätöksen jälkeen enintään 6.218.377,72 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Satu Rämö, suunnittelija, puhelin: 310 22718
satu.ramo(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote
Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Yksikön johtaja
Suunnittelija
Tekninen isännöitsijä

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 31.05.2018 § 95

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa HKL:n tilaamaan suora hankintana HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. kantametro asemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Palmia Oy:ltä ensimmäiselle optiokaudelle 1.11.2018 – 31.10.2019 yhteensä enintään 1.327.302,24 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan. Kokonaissumma perustuu Palmia Oy:n antamaan tarjoukseen optio-

16.05.2019

kaudesta, jossa on huomioitu nykyisen sopimuskauden aikana tulleet uudet kohteet ja siivouslaadun tason nosto kolmella asemalla (Rautatientori, Sörnäinen ja Kalasatama).

Alkuperäinen puitesopimus on voimassa 31.10.2018 asti. Optiokauden sopimus on ehdoiltaan alkuperäisen sopimuksen mukainen.

Käsittely

31.05.2018 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä korjasi päätöksen ensimmäisen kappaleen optiokauden ajan-
kohdan 1.11.2018 - 31.10.2019.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Mari Hyvärinen, siivoustyönvalvoja, puhelin: 310 35797
mari.hyvarinen(a)hel.fi

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta (HKL) 16.06.2015 § 115

HEL 2015-006893 T 02 08 02 01

Päätös

Liikennelaitos -liikelaitoksen johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen (HKL) hankkimaan HKL:n hallinnoimien kiinteistöjen (sis. metroasemat, varikot, pääkonttori ja muut kiinteistöt) siivouspalvelut Helsingin kaupungin palvelut Oy:ltä 1.11.2015 – 31.10.2018 väliseksi ajaksi yhteensä enintään 3.397.429,44 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan ja lisäksi mahdollisia lisätoita enintään 20.808,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Lisäksi johtokunta päätti oikeuttaa liikennelaitoksen tarvittaessa jatka-
maan sopimusta kahdella (2) optiokaudella, yksi (1) vuosi kerrallaan
niin, että liikennelaitos päättää option käyttämisestä kuusi (6) kuukautta
ennen sopimuskauden ja ensimmäisen optiovuoden päättymistä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Juha Saarikoski

Lisätiedot

Päivi Kontro, kiinteistöpäällikkö, puhelin: 310 35160
paivi.kontro(a)hel.fi

15

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätösehdotus

Liikenneliikelaituksen johtokunta päättää merkitä asiat tiedoksi.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 1.4.2019 § 224, asia/9

Ruoholahden metron sähkönsyöttöaseman hankesuunnitelma
HEL 2018-005949 T 02 08 03 01

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 8.4.2019 § 247, asia/17

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 14

===

johtokunnat

===

- liikenneliikelaitos 4.4.2019

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 15.4.2019 § 249, asia/2

V 24.4.2019, Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet
HEL 2019-002278 T 00 00 02

Khs 15.4.2019 § 253, asia/6

Hämeentien raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat
HEL 2019-001912 T 08 02 01

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

16

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta päättää merkitä tiedoksi, että johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikolta 14 – 17/2019, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

	§
Toimitusjohtaja	60 – 70
Yhteiset palvelut, hallintojohtaja	5
Toiminnanohjaus, yksikön johtaja	
Infra ja kalusto, yksikön johtaja	29 – 33
Kunnossapito, yksikön johtaja	22 – 26
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

hallintojohtaja
Yrjö Judström

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano